

دانشگاه پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

بیمارستان شهید بهشتی قروه

آموزش به بیمار

با موضوع: کهیر و حساسیت

پوستی

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار

تأیید کننده علمی: خانم دکتر سوده صالحی
(متخصص داخلی)

بهمن ۱۴۰۱

علائم هشدار:

در صورت بروز هر یک از علائم زیر به اورژانس یا پزشک مراجعه کنید:

- عدم ایجاد هرگونه بهبودی نسبی و کاهش علائم پس از ۲۴ ساعت مصرف دارو
- بهم پیوستن و یک پارچه شدن ضایعات در کل بدن و دردناکی و تورم آنها
- تنگی نفس، سختی تنفس یا تنفس صدادار (خس خس سینه) و سرفه
- اختلال و سختی بلع
- تورم زبان، حلق، گلو و لب‌ها
- ضعف و بی حالی و منگی
- بروز تاول و ضایعات زخمی بر روی پوست
- تورم اطراف چشم، صورت و دست و پاها
- رنگ پریدگی و تعریق شدید
- درد و سفتی و تورم مفاصل

منبع: دستورالعمل یکپارچه‌ترین زاورژانس، دوما

بازرسی سلامتی و تندرستی

- خنک کردن ضایعات باعث کاهش احساس خارش می شود. می توانید از دوش آب سرد یا کیسه یخ استفاده کنید (کیسه را در یک پوشش پارچه ای پیچیده و به مدت ۱۰ دقیقه بر روی پوست قرار دهید، از تماس مستقیم یخ با پوست جلوگیری کنید).

- گرما باعث تشدید ضایعات و افزایش خارش آنها می شود بنابراین باید از در معرض گرما قرار گرفتن ضایعات پرهیز شود.

- هنگام خوابیدن از ملحفه های کاملاً نخی و بالش پنبه ای استفاده کرده و هر ۳-۴ روز یکبار آنها را با آب گرم بشویید.

- از مصرف غذاهای تحریک کننده (تخم مرغ - گوجه فرنگی - ادویه - کنسرو تن ماهی - فست قود و ...) تا حد امکان خودداری کنید

- به طور مرتب استحمام کرده و پوست را تمیز نگه دارید و از صابون ها و مواد شوینده معطر استفاده نکنید.

- در صورتیکه بطور مکرر و در تماس با موارد مختلف دچار کهیر می شوید می توانید به پزشک متخصص آلرژی و سیستم ایمنی مراجعه کنید تا آزمایش تکمیلی بر روی شما انجام شده و از درمان های تخصصی و حساسیت زدایی استفاده شود.

درمان:

- برای بهبود علائم می توان از داروهای ضد حساسیت (آنتی هیستامین) مختلف مانند پرومتازین - لوراتادین - هیدروکسی زین - سیتیزین - فکسو فنادین یا دیفن هیدرامین طبق دستور پزشک استفاده کرد.

کپیر و حساسیت پوستی :

کپیر به ضایعات پوستی ناشی از بروز حساسیت گفته می شود که دارای ویژگی های زیر است :

- خارش شدید و آزار دهنده - ضایعات برجسته به شکل نامنظم و صورتی رنگ که گاهی وسط آن ها رنگ پریده و روشن است

- دارای اندازه های متفاوت از ضایعات کوچک ۱ - ۲ سانتی متری تا موارد به هم پیوسته و وسیع که بخش بزرگی از بدن را می پوشانند .

- شیوع بیشتر در دست و پاها و سپس تنه

*گاهی کپیر همراه با علائم خفیف حساسیت تنفسی مانند عطسه ، گرفتگی و قرمزی بینی ، آبریزش چشم و بینی بروز می کند که این موارد اغلب با استفاده از داروهای ضد حساسیت (آنتی هیستامین) بهبود می یابند .

*کپیر اغلب به شکل منتشر در بدن دیده می شود و محل ثابت و مشخصی ندارد اما گاهی فقط در محل تماس با ماده حساسیت زا ایجاد می شود که به آن کپیر تماسی گفته می شود (مثلا کپیر مچ دست پس از تماس با فلز ساعت یا طلا و بدلیجات) . طول مدت باقی ماندن این ضایعات متفاوت بوده و از چند دقیقه یا ساعت یا چند روز متغیر است اما اغلب در طول ۳ - ۴ روز برطرف می شود .

کپیر یک بیماری عفونی ، میکروبی و واگیردار نبوده و اغلب ناشی از حساسیت به یکی از موارد زیر می باشد :

- عطرها و اسانس ها

- گل و گیاه

- نیش حشرات

- گرما یا سرمای شدید

- بعضی از غذاها (گوجه فرنگی - ادویه - سس -

گردو - سویا)

- گردوغبار

- موادشوینده

- ابتلا به بیماری های ویروسی

- استرس و اضطراب

- داروهای مختلف (بخصوص آنتی بیوتیک و آسپرین)

- مواد آرایشی و بهداشتی

- پارچه های مصنوعی و پشمی

- تابش مستقیم نور خورشید

تشخیص :

تشخیص بروز واکنش حساسیتی اغلب براساس شرح حال ، سابقه تماس با مواد خاص ، علائم و معاینات بالینی صورت می گیرد و تنها در برخی موارد نیاز به انجام آزمایش های تکمیلی مانند آزمایش خون خواهد بود .

مراقبت بعد از ترخیص :

- علت دقیق بروز کپیر معمولا به سختی مشخص می شود - در صورتیکه اولین بار است دچار این عارضه شده اید و

سابقه حساسیت شناخته شده ای ندارید علت کپیر در شما احتمالا ماده کاملا جدیدی است که در چند روز اخیر به تازگی با آن تماس داشته اید . بنابراین با تمرکز کامل فهرستی از فعالیت های اخیر خود و غذاهای مصرف شده را یادداشت نمایید تا به یافتن عامل حساسیت ز کمک کند .

- از مصرف ترکیبات مختلف تزریقی یا خوراکی کورتون دار و دگزامتازون ، بتا متازون ، پردنیزولون ، هیدروکورتیزون و انواع داروهای دارای کورتون (تریامسینولون ، کلوبتازول) به طور خودسرانه و بدون دستور پزشک خودداری کنید .

- در صورتیکه ماده حساسیت زا برای شما مشخص شده است ، از هرگونه تماس دوباره با آن کاملا دوری کنید ، زیرا تماس های بعدی ممکن است علائم شدیدتر و خطرناکی ایجاد کنند .

- از خاراندن ضایعات خودداری کنید ، زیرا خارش آنها باعث زخمی شدن و بروز عفونت شدید پوستی می شود .

- ناخن های خود را کاملا کوتاه کنید تا در صورت خاراندن ناخواسته ضایعات به خصوص در خواب پوست دچار زخم نشود .

- از الکل و بتادین و آب اکسیژنه روی ضایعات استفاده نکنید

- کپیر نیاز به پانسمان و پوشیده شدن با باند و گاز استریل

ندارد .